

POSITION PAPER 2.0

STICHTSE VECHT

(KERN)GEZOND LEVEN IN EEN STEDELIJKE REGIO

KADER VOOR POSITIONERING EN BELEID
UPDATE POSITION PAPER 1.0 (2019)

FEBRUARI 2021 – COLLEGE VAN B&W GEMEENTE STICHTSE VECHT

Inhoud

1.	Inleiding: waarom dit position paper 2.0?	3
1.1.	Een antwoord formuleren op snelle groei.....	3
1.2.	Stichtse Vecht in de regio Utrecht: we werken samen. Wij hebben de regio nodig en de regio heeft ons nodig	4
1.3.	Position paper 2.0 als kader voor positionering en beleid: waarom?.....	4
1.3.1.	Integraal perspectief	4
1.3.2.	Keuzes maken	4
1.3.3.	Eenduidige boodschap	5
1.3.4.	Verhouding tot bestaande stukken	5
1.4.	Leeswijzer	5
2.	Het verhaal van Stichtse Vecht	6
2.1.	Hoofdboodschap: Stichtse Vecht, een unieke gemeente	6
2.2.	Hoofdboodschap toegelicht	6
2.2.1.	Stichtse Vecht: juist de unieke combinatie is de grote kracht	6
2.2.2.	Snelle Vecht.....	7
2.2.3.	Langzame Vecht.....	7
2.2.4.	Veenweidegebied	7
2.2.5.	Stichtse Vecht ontwikkelt: behouden wat goed is, vernieuwen waar nodig ten behoeve van (kern)gezond leven in een stedelijke regio.....	7
3.	Opgave 1: wonen	9
3.1.	Uitgangspunten: voldoende en geschikte woningen in Stichtse Vecht	9
3.2.	Opgave	9
3.3.	Ontwikkelrichtingen	10
3.3.1.	Ontwikkelrichting 1: kwantitatieve en kwalitatieve woningbouwopgave	10
3.3.2.	Ontwikkelrichting 2: stationsgebied Breukelen	11
3.3.3.	Ontwikkelrichting 3: woningbouw als instrument voor versterken leefbaarheid	11
3.3.4.	Ontwikkelrichting 4: Bouwen bij de kleine kernen	11
3.3.5.	Ontwikkelrichting 5: Uitleglocatie Breukelen- West	12
3.3.6.	Ontwikkelrichting 6: N201: geen grootschalige woningbouw, wel mogelijkheden voor vervoershubs.....	12
4.	Opgave 2: Groen en landschap	13
4.1.	Uitgangspunten: krachtig en vitaal buitengebied met toegankelijke recreatiemogelijkheden	13
4.2.	Opgave	13
4.3.	Ontwikkelrichtingen	14
5.	Opgave 3: economie	15
5.1.	Uitgangspunten.....	15
5.2.	Opgave	15
5.3.	Ontwikkelrichtingen	16
5.3.1.	Ontwikkelrichting 1: krachtig ondernemersklimaat en recreatie/ ontspanningseconomie	16

5.3.2. Ontwikkelrichting 2: toekomstbestendige economische gebieden: bedrijventerreinen en (winkel)centra	16
6. Opgave 4: bereikbaarheid en mobiliteit.....	18
6.1. Uitgangspunten.....	18
6.2. Opgave	18
6.3. Ontwikkelrichtingen	18
6.3.1. Ontwikkelrichting 1: mobiliteit en bereikbaarheid als voorwaarde en kansen voor ov-knooppunten waar vervoersstromen samen komen	18
7. Opgave 5: duurzaamheid: klimaat en energie	19
7.1. Uitgangspunten.....	19
7.2. Opgave	19
7.3. Ontwikkelrichtingen	19

1. Inleiding: waarom dit position paper 2.0?

In dit document besteden we aandacht aan de positionering van de gemeente Stichtse Vecht: een position paper. Het is van belang dat we als gemeente Stichtse Vecht een krachtig verhaal kunnen vertellen en waar nodig positie kunnen innemen. Zodat we ambtelijk en bestuurlijk gezamenlijk optrekken en een heldere en eenduidige boodschap vertellen aan onze inwoners en ondernemers, maar ook aan regiogemeenten, provincie en andere partners. Daarom heeft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Stichtse Vecht dit position paper 2.0 geschreven, waarin de belangrijkste opgaven voor de komende jaren en de daarbij behorende prioriteiten en keuzes zijn opgenomen.

1.1. Een antwoord formuleren op snelle groei

De wereld om ons heen verandert. De regio Utrecht, waar Stichtse Vecht deel van uit maakt, is de snelst groeiende regio in Nederland en dat merken we ook in onze gemeente. Zo kennen we een gespannen woningmarkt met hoge huur- en koopprijzen en lange wachtlijsten, hebben we te maken met drukte en files in het verkeer, lopen de bedrijventerreinen vol en staat het groene landschap onder druk door transformatie van de landbouwsector en de energietransitie.

We zien dat het noodzakelijk is om ruimte te geven aan deze groei en tegelijkertijd willen we oog houden voor een gezonde en leefbare woon- en leefomgeving voor de circa 65.000 inwoners van onze gemeente. Want juist de centrale ligging in Nederland, de mooie groene omgeving en het rijke cultuurlandschap maken Stichtse Vecht een aantrekkelijke gemeente. Stichtse Vecht beschikt, in een regio die groeit en overvol raakt, over een unieke waarde: ruimte om te ontspannen en recreëren. Dat willen we koesteren.

Daarom willen we slim omgaan met de ontwikkelingen om ons heen en de grote opgaven die op ons afkomen. In dit position paper 2.0 komen de volgende grote opgaven aan de orde:

- de woningbouwopgave;
- de groei van het aantal arbeidsplaatsen;
- de ontwikkeling van het buitengebied (een vitaal platteland);
- de bereikbaarheid;
- de energietransitie.

Al deze vijf opgaven zijn "ruimtevragers", die moeten bijdragen aan het hogere doel: (kern)gezond leven in een stedelijke regio. We moeten, samen met inwoners, ondernemers en de regio, een antwoord formuleren op die groei en opgaven, zodat Stichtse Vecht gezond en leefbaar blijft voor iedereen.

(Kern)gezond leven in een stedelijke regio

Ons doel voor 2040 is een Stichtse Vecht waarin er ruimte is voor grote maatschappelijke ontwikkelingen (die een ruimtelijk beslag leggen) en waarbij een balans is gevonden met prettig en gezond leven. Een gemeente waarin jong en oud fijn wonen, werken en recreëren. Een gemeente met een vitale en krachtige samenleving. Een inclusieve samenleving waarin iedereen tot zijn recht kan komen. Waar iedereen naar vermogen meedoet met de samenleving. Waarbij inwoners zoveel mogelijk zelf de regie over hun situatie behouden. En waar we hulp bieden aan wie dit nodig heeft. Samen met de (keten)partners in het veld zorgen we voor voldoende toegankelijke en passende voorzieningen en activiteiten om inwoners te ondersteunen. En samen houden we Stichtse Vecht gezond en leefbaar.

1.2. Stichtse Vecht in de regio Utrecht: we werken samen. Wij hebben de regio nodig en de regio heeft ons nodig

Omdat de regio sterk groeit en opgaven zo verweven en omvangrijk zijn dat zij zich niet beperken tot onze gemeentegrenzen (en regiogrenzen), is samenwerking met regiogemeenten en andere betrokkenen nodig. Niet alleen om een gezamenlijk antwoord te formuleren op die opgaven en een gezamenlijke strategie te ontwikkelen, maar ook om een sterke positie in te nemen richting de provincie en het rijk. Samen staan we sterker.

De groei in de regio Utrecht vertaalt zich concreet tot 2040 in een woningbouwopgave van 135.000 á 155.00 woningen en ten minste met 80.000 extra arbeidsplaatsen. Dit brengt onvermijdelijk veel extra drukte in de regio, waardoor de knelpunten in het toch al overbelaste mobiliteitssysteem zullen toenemen.

Om die groei te kunnen accommoderen, werkt Stichtse Vecht samen met zestien andere gemeenten rond Utrecht in de regio U10. Die gemeenten hebben gezamenlijk het uitgangspunt onderschreven dat de groei geacommodeerd gaat worden op een duurzame wijze. Dat betekent dat de woningbouw bijvoorbeeld zoveel mogelijk gaat plaatsvinden door verdichting rond ov-knooppunten (waardoor beperking van het aantal vervoersbewegingen), dat grootschalige woningbouwprojecten altijd gepaard gaan met bereikbaarheidsvoorzieningen en dat het landschap moet worden versterkt. De behoefte om in de buurt te kunnen recreëren en ontspannen groeit, zeker nu thuiswerken steeds meer een onderdeel wordt van onze economie. Tot slot hebben we een landelijke opgave op het gebied van duurzame energie en klimaatadaptie, die we samen met de regio oppakken in de Regionale Energie Strategie (RES U16).

Aan de noordelijke kant grenst Stichtse Vecht aan de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Hoewel we ons tot nu toe vooral gericht hebben op de regio Utrecht, is het zeker de moeite waard om ook de agenda van deze regio verder te onderzoeken om te beoordelen of intensievere samenwerking waardevol is.

Belang van regionale samenwerking voor inwoners, ondernemers en bezoekers van Stichtse Vecht

Grote opgaven stoppen niet bij gemeentegrenzen. Gezamenlijk optrekken in de regio is noodzakelijk om op lokaal niveau de grote opgaven te kunnen realiseren en het beste te kunnen blijven bieden aan inwoners, ondernemers en bezoekers.

1.3. Position paper 2.0 als kader voor positionering en beleid: waarom?

1.3.1. Integraal perspectief

De bovengenoemde vijf opgaven zijn omvangrijk, complex en urgent. Ze hangen nauw met elkaar samen en beïnvloeden elkaar. Ze vragen daarom om een integraal en langdurend/ meerjarig perspectief. Een perspectief dat de samenhang duidt tussen verschillende inhoudelijke opgaven (wonen; economie en werken; groen, landschap en recreatie; duurzaamheid en klimaat; bereikbaarheid), tussen de verschillende schaalniveaus (lokaal, regionaal, provinciaal), tussen belangen (publiek en privaat) en in de tijd (korte, middellange en lange termijn).

1.3.2. Keuzes maken

Door de opgaven neemt de druk op de ruimte toe. Zoals eerder genoemd, zijn het allemaal "ruimtevragers". Het is daarom noodzakelijk om (soms lastige) keuzes te maken. Dat is niet gemakkelijk, want vaak er is sprake van conflicterende belangen. Daarom kiezen we zoveel mogelijk

voor slimme combinaties. We willen kiezen voor een evenwichtige verdeling, met respect voor het unieke karakter van Stichtse Vecht.

1.3.3. Eenduidige boodschap

Het is van belang dat we als Stichtse Vecht ons verhaal goed kunnen vertellen en positie kunnen innemen. Zodat we ambtelijk en bestuurlijk gezamenlijk optrekken en een eenduidige boodschap vertellen aan onze inwoners, ondernemers, regiogemeenten, provincie en andere partners. Zodat we goed kunnen uitleggen wat we willen of gaan doen en waarom dat nodig is.

Daarmee heeft dit position paper 2.0 de volgende doelen:

- beschrijven van enkele grote opgaven voor de gemeente Stichtse Vecht de komende jaren (tot 2030 á 2040) en richting geven hoe daar invulling aan wordt gegeven (prioriteiten en keuzes);
- een toetsingskader voor (toekomstige) activiteiten en ontwikkelingen, waaronder een kader voor de gemeentelijke Omgevingsvisie (lokaal);
- legitimering voor de gesprekken die bestuurlijk en ambtelijk in de regio worden gevoerd (en de bijdragen van Stichtse Vecht in de regio, zoals de reactie van het college op het REP IRP¹);
- een eenduidige en heldere boodschap en visie op de toekomst van Stichtse Vecht;
- een dynamisch document dat aan de hand van nieuwe inzichten en ontwikkelingen wordt geactualiseerd.

1.3.4. Verhouding tot bestaande stukken

Dit position paper 2.0 is een nadere uitwerking van het Collegewerkprogramma Stichtse Vecht 2018-2022 en geeft kaders en richting. Het document is tot stand gekomen na overleg binnen het college, na individuele gesprekken met wethouders en in nauw overleg met de betrokken ambtelijk deskundigen.

Dit document is een actualisering van het position paper 1.0, dat het college in april 2019 heeft opgesteld en waarin de ambities van het college zijn opgenomen. Dat was onze reactie op het regionale Ruimtelijk Economisch Perspectief U16 (REP). Het position paper 1.0 was gebaseerd op het rapport Trendlijnen Stichtse Vecht en de bestaande visies op verschillende beleidsterreinen. Het is in 2019 opgenomen in het Kaderstellend Koersdocument voor de gemeentelijke omgevingsvisie en vastgesteld door de raad. Ook de actualisatie in dit document wordt aan de raad aangeboden als onderlegger. Met deze actualisatie krijgt het college voldoende mandaat om de gesprekken in de regio te vervolgen in de volgende fasen van regionale trajecten zoals de REP, RES en POVI².

1.4. Leeswijzer

Om een antwoord te formuleren op de grote opgaven is het van belang om te bepalen wat wij van waarde vinden. Dat begint bij het unieke verhaal van Stichtse Vecht in [hoofdstuk 2](#), waarin we aangeven waarom we zo trots zijn op onze gemeente. Dat unieke verhaal is de basis voor onze boodschap, die in [opeenvolgende hoofdstukken](#) verder wordt uitgewerkt. Achtereenvolgens worden de volgende opgaven toegelicht: 1) wonen; 2) groen, landschap en recreatie; 3) economie en werken; 4) duurzaamheid en klimaat; en 5) bereikbaarheid. Al die opgaven dragen bij aan (kern)gezond leven in een stedelijke regio, zoals genoemd in dit hoofdstuk.

Elk hoofdstuk behandelt 1 opgave en kent dezelfde opbouw. Allereerst wordt de vraag beantwoord: wat zijn onze uitgangspunten? Vervolgens wordt de opgave toegelicht. Tot slot wordt aangegeven waar we op in willen zetten: de ontwikkelrichtingen.

¹ REP= Ruimtelijk Economisch Perspectief; IRP= Integraal Ruimtelijk Programma

² POVI= Provinciale Omgevingsvisie

2. Het verhaal van Stichtse Vecht

2.1. Hoofdboodschap: Stichtse Vecht, een unieke gemeente

Hoofdboodschap

Stichtse Vecht is de drie-na-grootste gemeente van de provincie Utrecht en de één-na-grootste in de samenwerkende Utrechtse regio U10 (naar inwoneraantal). De gemeente bestaat uit twaalf kernen met elk een eigen identiteit en karakter, die samen Stichtse Vecht vormen en haar zo uniek maakt. De gemeente is bijzonder vanwege haar diverse karakter: een combinatie van verschillende landschappen en karakters. Stichtse Vecht kent namelijk twee systemen en snelheden naast elkaar: de "snelle Vecht", gekenmerkt door bedrijvigheid en de bundel infrastructuur die de strategische ligging tussen Utrecht en Amsterdam belichaamt; en de "langzame" Vecht, gekenmerkt door de afwisseling van beschermde dorpsgezichten, buitenplaatsen, landhuizen, kastelen, boerderijen en rivieren. Soms zijn die twee snelheden nauw met elkaar verweven, zoals in de plaatsen Breukelen en Maarssen. Bovendien kennen we een uniek veenweidegebied met veenplassen die in trek zijn bij recreanten en die van grote ecologische en natuurlijke waarde zijn.

De Vechtstreek verbindt de agglomeraties van Utrecht en Amsterdam. Kenmerkend voor Stichtse Vecht is de ruimte: met haar ligging tussen Utrecht en Amsterdam, in een sterk groeiende regio die overvol raakt, wil Stichtse Vecht een gemeente zijn waar ruimte is voor dynamiek, maar ook om te ontspannen en recreëren. Stichtse Vecht is met haar natuurgebieden, water en cultureel erfgoed voor recreanten de achtertuin van de Randstad.

Stichtse Vecht zet in op een gezonde en leefbare woon- en leefomgeving. Het is een gemeente waarin jong en oud fijn wonen, werken en recreëren. Een gemeente met een vitale en krachtige samenleving. Een inclusieve samenleving waarin iedereen tot zijn recht kan komen. Waar iedereen naar vermogen meedoet met de samenleving. Waarbij inwoners zoveel mogelijk zelf de regie over hun situatie behouden. En waar we hulp bieden aan wie dit nodig heeft.

De bovenstaande unieke combinatie van (ruimte voor) bedrijvigheid, recreatie, rust, openheid, toegankelijkheid en een krachtige en vitale samenleving biedt veel kansen voor inwoners, ondernemers en bezoekers.

Stichtse Vecht: een unieke combinatie van ruimte, voor dynamiek én ontspanning

2.2. Hoofdboodschap toegelicht

2.2.1. Stichtse Vecht: juist de unieke combinatie is de grote kracht

De gemeente Stichtse Vecht is op 1 januari 2011 ontstaan door een samenvoeging van voormalige gemeenten Breukelen, Loenen en Maarssen en bestaat uit twaalf kernen: Breukelen, Kockengen, Loenen aan de Vecht, Loenersloot, Maarssen, Maarssenbroek, Nieuwersluis, Nieuwer Ter Aa, Nigtevecht, Oud-Zuilen, Tienhoven/Molenpolder en Vreeland. Elke kern heeft haar eigen identiteit en karakter en samen geven zij de gemeente Stichtse Vecht haar unieke karakter.

De snelle Vecht, de langzame Vecht en het veenweidegebied geven de gemeente een grote kwaliteit. De moderne verbindingen maken dat Stichtse Vecht optimaal aangesloten is op de rest van de Randstad en andere delen van Nederland. Het oude landschap zorgt voor een aangename leefomgeving met voorzieningen, natuur en cultuur. In een regio die groeit en overvol raakt, biedt Stichtse Vecht ruimte voor ontspanning en recreëren.

In bepaalde delen van de gemeente liggen deze snelheden een eind uit elkaar; in andere delen zijn de structuren juist veel meer verweven, bijvoorbeeld in Maarssen en Breukelen. Ook dat is uniek.

Binnen de Randstad komt zo'n rijke schakering van sferen en snelheden verder niet voor. Dit is de unieke waarde van Stichtse Vecht: ruimte voor de eigentijdse en de historische structuren die zij aan zij liggen.

2.2.2. Snelle Vecht

De Snelle Vecht wordt gekenmerkt door dynamiek. Stichtse Vecht grenst aan de grote Nederlandse steden Utrecht en Amsterdam. Er is een corridor ontstaan die qua omvang in Nederland zijn evenknie niet kent. De bundel infrastructuur belichaamt de strategische ligging als as tussen Utrecht en Amsterdam: de autosnelweg A2 kent 10 rijstroken, de spoorlijn Utrecht- Amsterdam 4 sporen en het Amsterdam-Rijnkanaal is ter plekke 120 meter breed. Ook is er een netwerk van hoogspanningsleidingen. Het A2- traject tussen Amsterdam en Eindhoven werd in 2018 door ING uitgeroepen als economische slagader van Nederland.

Onderdeel van deze snelle Vecht zijn bijvoorbeeld de suburbanisatie Maarssebroek en stationsgebied Breukelen. Breukelen ligt precies halverwege het traject tussen Amsterdam en Utrecht en vormt dan ook een essentiële knoop in het (Utrechtse) ov- netwerk. De provincie Utrecht ziet Breukelen als een belangrijk knooppunt van wonen, werken en mobiliteit.

Kortom, de snelle Vecht is een modern landschap dat volop in ontwikkeling is. Je voelt er de dynamiek en de snelheid van bedrijvigheid en verandering. Het college ziet de grote ruimtelijke ontwikkelmogelijkheden vooral in deze Snelle Vecht.

2.2.3. Langzame Vecht

Stichtse Vecht kent een relatief groot aantal rijksmonumenten en diverse beschermde dorpsgezichten. Rondom de rivier de Vecht lijkt het soms of de tijd heeft stilgestaan. Dat gebied wordt gekenmerkt door een afwisseling van dorpen, buitenplaatsen, landhuizen, kastelen, boerderijen en rivieren. Langs de rivier de Vecht werden kastelen en voornamelijk huizen gebouwd waarvan er nog vele overeind staan, zoals Slot Zuylen, Kasteel Neyenrode en ridderhofstad Gunterstein. In de 17^e en 18^e eeuw bouwden vooral rijke kooplieden hun buitenhuizen aan de rivier. De zomerse stank van de Amsterdamse singels en grachten dreef hen naar de Vechtstreek. Bekende voorbeelden van de in totaal 72 buitenplaatsen binnen de gemeentegrenzen zijn Goudestein, Over-Holland en Rupelmonde. Het bracht rijkdom en welvaart in de dorpen aan de Vecht. De verbindende weg tussen de verschillende kernen is de N402: een in 1812 door Napoleon aangelegde weg als onderdeel van Route impériale 2 tussen Parijs en Amsterdam. Deze van oudsher aanwezige Rijksweg langs de Vecht heeft nog altijd een belangrijke ontsluitingsfunctie in de gemeente.

2.2.4. Veenweidegebied

Aan de oostzijde (Tienhoven en Oud-Maarsseveen) en aan de westzijde (met Kockengen, Kortrijk en Portengen) van de gemeente ligt een uniek veenweidegebied. De ontwikkeling van het veenweidegebied is het resultaat van twee economische cycli: het in cultuur brengen van het Hollands-Utrechtse veenmoeras voor het agrarisch gebruik en het winnen van veen als brandstof. De ontginning van het veenmoeras en het gebruik van de landbouwgrond worden gestuurd door de waterstand te regelen (waarbij het gebruik de peilmaat bepaalt). Ontwatering heeft als gevolg dat de bodem daalt. Aan de westzijde van de grote infrastructuur ligt een veenweidegebied dat wordt gekenmerkt door ruimte. In het oosten liggen veenplassen. De veenplassen zijn het gevolg van grootschalige turfwinning in de 18^e en 19^e eeuw. Dit gebied is nu grotendeels een natuur- en recreatiegebied.

2.2.5. Stichtse Vecht ontwikkelt: behouden wat goed is, vernieuwen waar nodig ten behoeve van (kern)gezond leven in een stedelijke regio

De gemeente Stichtse Vecht staat, zoals eerder beschreven, voor een aantal grote opgaven en uitdagingen. Stichtse Vecht vindt het voor de hand liggen om grootschalige ontwikkelingen vooral

een plek te geven in de hoog dynamische context van de snelle Vecht, met haar dynamiek en infrastructuur. Maar de ruimte voor ontspanning willen we koesteren. Het karakter van de langzame Vecht willen we zoveel mogelijk behouden, al vinden daar, indien nodig, natuurlijk ook ontwikkelingen plaats. Nu en in de toekomst staat Stichtse Vecht voor grote opgaven om de leefbaarheid in de gemeente en alle kernen goed te houden of te versterken. Zo maken we de gemeente toekomstbestendig: we behouden de sterke eigenschappen en vernieuwen daar waar nodig. We houden regie op ontwikkelingen, opgaven en de kwaliteit van de leefomgeving. Stichtse Vecht maakt daarom werk van een aantal belangrijke opgaven en ontwikkelrichtingen. Al die opgaven dragen uiteindelijk bij aan het doel van (kern)gezond leven in een stedelijke regio. Divers, open, tolerant en toegankelijk.

3. Opgave 1: wonen

3.1. Uitgangspunten: voldoende en geschikte woningen in Stichtse Vecht

De behoefte aan woningen in de Utrechtse regio en de gemeente Stichtse Vecht is groot. Al langere tijd zien we een krapte op de woningmarkt. De wachtlijsten voor huurwoningen zijn lang en huur- en koopprijzen blijven stijgen. Door de grote druk op de woningmarkt worden woningen voor starters en mensen met een modaal inkomen onbetaalbaar. Ook de behoefte aan middeldure woningen is groot. Voor onze "eigen" inwoners is het lastig om een woning te vinden die betaalbaar is en die past bij de levensfase.

De regionale druk op onze woningen is groot, met name vanuit de steden Utrecht en Amsterdam. Stichtse Vecht is met haar ligging tussen de grote steden Amsterdam en Utrecht, haar uitvalswegen en infrastructuur naar die steden, haar voorzieningen en haar groene en landelijke karakter in trek als vestigingsplaats. De verwachting is dat de druk op de woningmarkt de komende jaren zal blijven toenemen.

We zien een aantal ontwikkelingen, zoals jongeren die door een tekort aan geschikte woningen en voorzieningen langer bij hun ouders/ verzorgers blijven wonen of juist de kernen moeten verlaten. We zien ook dat ouderen langer zelfstandig blijven wonen in grote gezinswoningen, een tekort aan (tijdelijke) woonruimte voor mensen die met spoed een woning zoeken, een behoefte aan woonruimte voor specifieke doelgroepen die niet geheel zelfstandig kunnen wonen en een behoefte aan woningen met ruimte om te werken en een (kleine) tuin of andere buitenruimte.

In de inwonerenquête voor de gemeentelijke omgevingsvisie (zomer 2020) geeft 76% van de inwoners aan behoefte te hebben aan meer woningen. De top 4 wordt gevormd door 1) jongeren en starters, 2) senioren, 3) alleenstaanden en 4) gezinnen met kinderen. 54% van de respondenten is voor spreiding van de woningen over alle kernen, 33% ziet de nieuwe woningen het liefste dichtbij openbaar vervoer, o.a. bij trein- en busstations.

In het Collegewerkprogramma Stichtse Vecht 2018-2022 is de ambitie beschreven dat er voldoende en geschikte woningen zijn voor onze inwoners. Als Stichtse Vecht willen we een evenwichtige sociale mix van inwoners met verschillende leeftijden en achtergronden. Bij het realiseren van nieuwe woningen wordt goed gekeken naar specifieke woonbehoeften, zoals bijvoorbeeld woningen voor ouderen, jongeren, middeninkomens, specifieke doelgroepen en woon- en zorgconcepten. We willen met de inrichting van de woon- en leefomgeving de sociale cohesie behouden of versterken. Verder vragen we aandacht voor levensloopbestendig wonen en willen we bijdragen aan de zelfredzaamheid van onze inwoners.

3.2. Opgave

De totale woningbehoefte tot 2040 in de regio Utrecht is ca. 104.000 tot 125.000. In de afgelopen jaren is de behoefte een aantal keer naar boven bijgesteld. Daarnaast is voor de korte termijn (tot 2030) met het Rijk afgesproken dat 30% overprogrammering nodig is, om uiteindelijk te kunnen komen tot de juiste woningproductie. Daarmee komen we op een kwantitatieve woningbouwopgave tot 2040 van 124.100 tot 147.500 woningen voor de regio Utrecht.

In de regio U10 is in samenspraak met gemeenten, provincie en het Rijk gekozen om de woningbouwopgave in de regio Utrecht te concentreren in stedelijk kerngebied en in een aantal grotere regionale kernen. Voor de selectie van potentiële locaties zijn als voorwaarden nabijheid, goede bereikbaarheid en de te verwachten regionale mobiliteitseffecten gebruikt. Zo is in de regio gekozen voor de volgende ladder van verstedelijking (wonen en werken):

1. op binnenstedelijk/binnendorpse locaties nabij bestaande ov-knooppunten;
  2. op buitenstedelijke/ buitendorpse locaties nabij bestaande ov-knooppunten;
  3. ontwikkelkansen nabij nieuwe ov-knooppunten en buitenstedelijk met hoogwaardige ov.
- Daarnaast is lokaal maatwerk altijd mogelijk om de vitaliteit en/of de ruimtelijke kwaliteit van dorpen te vergroten.

Het ziet er nu naar uit dat een belangrijk deel van de opgave (68.000 woningen) wordt opgevangen in de Stad Utrecht, met name in de "Grote U"³. Door deze keuze van concentratie wordt het landelijk gebied ontzien, wat nodig is voor een gezonde leefomgeving. Bovendien kan door een strategische ligging gewerkt worden aan goede verbindingen.

Voor de resterende opgave wordt er in de regio naar mogelijkheden gezocht. In het Ontwikkelperspectief van UNed⁴ worden zeven regiopoorten aangewezen die met de trein of ander OV goed zijn verbonden met de stad Utrecht: Breukelen, Bunnik-Odijk, De Bilt, Houten, Vianen, Woerden en Zeist. Deze regiopoorten hebben nog ontwikkelruimte in de nabijheid van de ov-knopen en bestaande voorzieningen. In het Ontwikkelperspectief is ruimte om na 2030 nog 30.000 woningen te bouwen in de zeven Regiopoorten.

Naast deze kwantitatieve opgave speelt er ook nog een kwalitatieve opgave. Met de "Regiodeal Aanpak Vitale wijken" heeft de U10 regio met het Rijk afspraken gemaakt over het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in wijken.

3.3. Ontwikkelrichtingen

3.3.1. Ontwikkelrichting 1: kwantitatieve en kwalitatieve woningbouwopgave

Stichtse Vecht wil werken aan een gezonde woningmarkt voor eigen inwoners en bijdragen aan de regionale woningbouwopgave voor zover dat voor onze gemeente ook goed is. Bijvoorbeeld door een combinatie van wonen en werken. Een gezonde leefomgeving vinden we belangrijk: toekomstige ontwikkelingen zullen daar altijd aan getoetst worden.

Het is onze ambitie om tot 2030 maximaal 4.500 woningen te realiseren. Daarvan zitten er al ruim 4.400 woningen in de planning: in de Planmonitor wonen en het Regionaal programma wonen en werken hebben we tot 2030 een plancapaciteit van ruim 4.400 woningen opgenomen. Van die 4.400 woningen, zijn er ca. 3.000 woningen voorzien in Maarssebroek – Planetenbaan/ Kwadrant/Bisonspoor. De overige 1.400 woningen zijn voorzien in de rest van de gemeente. Daarnaast is het onze ambitie om tussen 2030 en 2040 bij het knooppunt Breukelen (het stationsgebied) ca 3.000 woningen toe te voegen⁵. Bij een knooppunt komen verschillende vervoersmodaliteiten (ov, auto, fiets, voetganger) samen en liggen kansen voor geconcentreerde stedelijke activiteiten (wonen, werken, voorzieningen) en het optimaliseren van de verblijfskwaliteit. Voor de gehele periode tot 2040 gaat het dus in Stichtse Vecht om minimaal 4.500 en maximaal 7.500 nieuwe woningen.

---

³ Een U-vormige zone rond de Ring Utrecht die grofweg loopt van Leidsche Rijn Centrum, via Papendorp naar Westraven, Lunetten/Koningsweg, Rijnsweerd/USP naar Overvecht.

⁴ In het programma U Ned werken rijk, provincie en gemeenten samen aan maatregelen voor de regio Utrecht op het gebied van wonen, werken, bereikbaarheid en leefbaarheid.

⁵ Dit betreft een voorlopige inschatting. Nader onderzoek moet uitwijzen wat haalbaar is.

3.3.2. Ontwikkelrichting 2: stationsgebied Breukelen

Het stationsgebied van Breukelen biedt ruimte om het gebied mooier en slimmer in te richten, waardoor er kansen ontstaan voor het combineren van wonen en werken. Het NS-station Breukelen ligt halverwege het traject Amsterdam-Utrecht, naast de afrit van de A2. Het is daarmee een belangrijke verkeersader in Nederland. Dat betekent dat verschillende verkeersstromen en mobiliteitsvormen bij elkaar komen rond het stationsgebied van Breukelen. Het is een strategische P&R-locatie voor de bereikbaarheid in de metropoolregio Amsterdam en regio Utrecht. De locatie heeft hiermee een grote aantrekkingskracht op ondernemers, werknemers en reizigers. Breukelen is dan ook in de regio benoemd als een van de vier regioknoppen (naast Woerden, Houten en Bunnik-Odijk).

De aantrekkingskracht van het stationsgebied heeft ertoe geleid dat er een gebied is ontstaan met meerdere parkeer- en bedrijfsterreinen met grote bedrijfsgebouwen die intensief worden gebruikt. Door de snelle ontwikkeling is het aangezicht minder aantrekkelijk geworden: er is een vrij uitgebreide infrastructuur ontwikkeld om de grote bedrijfsgebouwen zo snel mogelijk te bereiken en te verlaten. Hiermee worden de kracht en de mogelijkheden van de stationsomgeving Breukelen niet optimaal benut. Zeker niet vanuit het perspectief van verstedelijking, modern ondernemen en de grote behoefte aan woningen nabij ov-knooppunten.

We willen de potentie van het stationsgebied Breukelen, om uit te groeien tot een hoogwaardig stedelijk woon- en werkmilieu, beter benutten. Het blijft een plek waar de overstap gemaakt wordt naar het ov richting Amsterdam of Utrecht. Maar we willen ook een plek met een gezonde mix van wonen, werken en winkelen. Daarnaast zien we knooppunt Breukelen ook als Groene poort om de recreatieve gebieden te ontsluiten en te verbinden (zie ook hoofdstuk 4, Groen en landschap).

Gedacht kan worden aan transformatie en intensivering van werkmilieus naar gemengde milieus (mix van wonen en werken), het anders gebruiken en inrichten van de P+R-voorzieningen en het creëren van ontwikkelruimte door de functies efficiënter en in hogere dichtheid te ordenen. Concreet denken we aan een werkfunctie in de Corridor en noordelijke uitbreiding. Rond het stationsgebied zien wij een mix van wonen en werken. Verder liggen er kansen in de treinverbinding met Utrecht. Het station kent verbindingen met Amsterdam en Rotterdam en wordt beperkt bediend door treinen naar Utrecht. Een opwaardering van de spoorcapaciteit richting Bunnik zorgt ervoor dat ook Breukelen een meer frequente verbinding met Utrecht kan krijgen, wat het regionale spoornet verder versterkt.

3.3.3. Ontwikkelrichting 3: woningbouw als instrument voor versterken leefbaarheid

Met de ontwikkelingen rondom het winkelcentrum Bisonspoor en de Planetenbaan worden er in totaal ca 3.000 woningen toegevoegd door transformatie. Behalve op uitbreiding van het aantal woningen, zetten we in Maarssenbroek ook in op kwalitatieve verbeteringen. De aanpak van Maarssenbroek Schoon, Heel en Veilig zien wij als een goed voorbeeld van integrale en actieve samenwerking van gemeenten, inwoners en partners om een gebied aantrekkelijk te houden. Revitalisering is nodig om dit gebied toekomstbestendig te maken. De verbetering van de kwaliteit van wonen staat voorop; daar waar het inpasbaar is werken we gelijk ook aan uitbreiding van het aantal woningen. Bijvoorbeeld door appartementencomplexen van 2 lagen te vergroten met een extra woonlaag. Deze aanpak, waarbij (revitalisering van) woningbouw een instrument is voor het versterken van leefbaarheid, willen we ook elders in de gemeente hanteren.

3.3.4. Ontwikkelrichting 4: Bouwen bij de kleine kernen

Binnen Stichtse Vecht hebben we meerdere kleinere kernen. We hebben als doel om deze vitaal te houden, ook voor de toekomst. Bij vitaliteit denken we aan de aanwezigheid en bereikbaarheid van werkgelegenheid en voorzieningen. Om dit te bereiken is kleinschalig bouwen aan de randen van

kleine kernen in het buitengebied soms nodig (bouwen buiten de zogenoemde rode contour). Door het toevoegen van woningen kan het draagvlak van bestaande voorzieningen en bedrijven worden gewaarborgd en kan voorzien worden in passende huisvesting voor jongeren (instromers) en ouderen (doorstromers). Een gemengde bevolkingsopbouw vergroot de vitaliteit. Vitaliteit betreft altijd lokaal maatwerk; iedere kern heeft haar eigen identiteit en mogelijkheden om met de opgaven voor vitaliteit om te gaan. Die mogelijkheden liggen veelal in het transformeren, verdichten en afronden van de randen van de bestaande kernen.

3.3.5. Ontwikkelrichting 5: Uitleglocatie Breukelen- West

Het gebied ten westen van Breukelen biedt mogelijkheden voor woningbouw: wonen in een waterrijk gebied nabij het ov-knooppunt. In de contour REP is als mogelijke richting een uitleglocatie bij Breukelen-West opgenomen met 4.000 tot 5.000 woningen.

Woningbouw in het landschap van Breukelen- West is echter lastiger te realiseren doordat een deel van dit gebied gelegen is in het natte lage veenweidegebied met de daarbij horende bodemdaling. Het ligt daarom minder voor de hand om hier te bouwen. Woningbouw in dit gebied vraagt om slimme technische oplossingen. Daarnaast ligt Breukelen-West in het open landschap van het Groene Hart. Verder zouden er oplossingen bedacht moeten worden om de woningbouw te verbinden aan de bestaande kern Breukelen. Immers, de A2, het Amsterdam-Rijnkanaal en de spoorlijn moet worden overgestoken. Dit zorgt voor een grotere druk op de bestaande brug over het kanaal of voor de behoefte aan nieuwe voorzieningen zoals scholen en winkels voor deze nieuwe locatie. Daarom kiezen we voorlopig niet voor woningbouw in dit gebied. Er zijn meer voor de hand liggende grote uitleglocaties in de regio. We vinden het wel interessant om deze ontwikkelrichting te betrekken bij de ontwikkeling van het stationsgebied Breukelen. Daarmee wordt een beter beeld gekregen van de (on)mogelijkheden om dit gebied te ontwikkelen, zodat we een beargumenteerd standpunt kunnen innemen als later blijkt dat er nog andere locaties nodig zijn.

3.3.6. Ontwikkelrichting 6: N201: geen grootschalige woningbouw, wel mogelijkheden voor vervoershub

Bij Loenersloot zetten we niet in op grootschalige woningbouw. Hoewel er wel ruimte is, ligt grootschalige woningbouw hier niet voor de hand. De locatie sluit namelijk niet aan op een bestaande kern met voorzieningen. Deze zouden dus in de locatie zelf ontwikkeld moeten worden. Er is geen werklocatie nabij, waardoor bewoners voor veel van hun dagelijkse activiteiten van en naar deze locatie zouden moeten reizen. Met alle gevolgen van dien voor de bereikbaarheid. Ook ligt deze locatie in het relatief open landschap van het Groene Hart en is het vanuit waterproblematiek geredeneerd niet de meest gewenste locatie voor woningbouw.

De mogelijkheden om bij de N201 een vervoershub te ontwikkelen is wel interessant. Het gaat dan om mogelijkheden voor overslag en om de Oost-West verbinding te verbeteren waardoor de A2 en de spoorlijn Amsterdam/Utrecht ontlast kunnen worden.

4. Opgave 2: Groen en landschap

4.1. Uitgangspunten: krachtig en vitaal buitengebied met toegankelijke recreatiemogelijkheden

Het buitengebied van de gemeente Stichtse Vecht, gelegen tussen de Utrechtse Heuvelrug, het omvangrijke westelijke veenweidegebied en de grote stedelijke agglomeraties, is een uniek gebied. Het landschap bestaat onder meer uit stroomruggen, komgronden, veenweiden en veenontginningen (de plassen). Er bevinden zich ook veel buitenplaatsen, monumenten, de Vecht, de karakteristieke Vechtdorpen en het verkavelingslandschap. Dat zijn allemaal kernkwaliteiten die de leefomgeving hun identiteit geven en die van grote waarde zijn voor Stichtse Vecht.

In onze gemeente ben je vanuit huis binnen enkele minuten in het groen zijn. Zeker nu er steeds meer wordt thuisgewerkt, hebben inwoners behoefte aan ontspanning in de buurt. In Stichtse Vecht kan dat. Op deze wijze draagt het landschap met haar recreatiemogelijkheden bij aan gezond leven in een stedelijke omgeving. Dat geldt niet alleen voor inwoners uit onze gemeente, maar ook voor inwoners uit de regio. Want we zien dat Stichtse Vecht een aantrekkingskracht heeft op mensen uit de rest van de Randstad. In de hete zomers van de afgelopen jaren trokken bijvoorbeeld veel recreanten naar de plassen. Daar is niets mis mee. Stichtse Vecht is trots op haar "groen en blauw". Ondernemers en inwoners ontvangen graag recreanten en dagjesmensen, als het gaat om kleinschalige en hoogwaardig toerisme en recreatie. Daarom willen we de recreatie- en natuurgebieden behouden, verruimen en verbeteren.

Groen en landschap bieden niet alleen mogelijkheden voor recreatie, maar zijn ook belangrijk voor de natuur zelf en voor de biodiversiteit. In onze gemeenten liggen Natura 2000 gebieden met een grote ecologische waarde. Wij zetten in op het handhaven, versterken of realiseren van zones waar de natuur voorrang krijgt. We willen zowel recreatie- als natuurgebieden met elkaar verbinden.

Een andere opgave op het gebied van landschap betreft de landbouw. De bodemdaling, gekoppeld aan de stikstofproblematiek en het vraagstuk van de klimaatopgave, heeft op termijn gevolgen voor het gebruik van landbouwgronden. Het Rijk en de provincie schrijven een transitie voor om tot kringloop- en natuur inclusieve landbouw te komen.

We willen werken aan een krachtig en vitaal landelijk gebied, met een goede balans tussen natuur, landbouw, water, cultuurhistorie, landschap en recreatie. Waar iedereen nu, maar ook in de toekomst, van kan genieten en waar ondernemers blijvend een gezonde onderneming kunnen runnen. Hier zijn onder meer nieuwe verdienmodellen voor nodig en daarom moeten er mogelijkheden worden verkend en bedreigingen in ogenschouw worden genomen. We moeten zoeken naar een balans.

4.2. Opgave

Alle gemeenten in de regio en de provincie Utrecht zijn het erover eens dat bij de schaa sprong die wordt gemaakt op het gebied van verstedelijking, ook een schaa sprong in het landschap hoort. Oftewel: "Groen groeit mee". De landschappelijke kwaliteit en de bijbehorende natuurwaarden vinden de gemeenten in de U16 regio zo leidend, dat ervoor wordt gekozen om de groei van het aantal woningen en de economie zoveel mogelijk te concentreren. Dit wordt gedaan om het landschap te ontzien en perspectief te geven. Groen, landschap en cultuurhistorie leveren namelijk een onmisbare bijdrage aan de stedelijke regio om gezond te kunnen leven. In de regio Utrecht is een tekort van 550 ha recreatief groen.

4.3. Ontwikkelrichtingen

Stichtse Vecht wil bijdragen aan de gezamenlijk zoektocht naar oplossingen. Dat doen we met de Perspectiefnota landbouw⁶, die begin 2021 naar verwachting wordt opgeleverd, en met het Beleidsplan Waardevol Toerisme⁷.

Vooruitlopend op die documenten zijn de grote lijnen:

- Stichtse Vecht kent een mooi buitengebied, dat aantrekkelijk is voor ontspanning, recreatie en toerisme. Daarbij willen we ons vooral richten op de inwoners van de regio Utrecht en Gooi en Vechtstreek.
- Recreatie en natuurgebieden willen we behouden, verruimen en verbeteren. Dat is nodig om met meer inwoners in de toekomst "gezond stedelijk" te kunnen leven.
- Het buitengebied gaan we meer ontwikkelen als waardevolle recreatieve en toeristische bestemming, vanuit het idee dat recreatie en toerisme bijdraagt aan cultuur, erfgoed, natuur, gezondheid en economie.
- We zien dit als een mogelijkheid om bij te dragen aan de behoefte in de regio aan meer "groen" en "blauw" voor ontspanning en recreatie. Stichtse Vecht heeft de Randstad en regio veel te bieden op het gebied van recreatie en ontspanning. We zien een kans om het buitengebied meer aantrekkelijk en bereikbaar te maken (denk aan de wegen van en naar recreatiegebieden, aan de aanleg en verbinding van fiets- en wandelpaden, natuureducatie, kleinschalige horeca (bijvoorbeeld theehuizen), etc.).
- Het buitengebied wordt ontwikkeld op een duurzame en waardevolle wijze op basis van de unieke waarden van het gebied, zodat het kan rekenen op draagvlak van inwoners.
- We werken aan spreiding van recreanten en bezoekers over de gemeentelijke recreatiegebieden om mogelijke hinder bij inwoners zoveel mogelijk te beperken.
- Voor de financiering van deze ontwikkeling zoeken we de samenwerking met rijk, provincie, regiogemeenten en organisaties die zich richten op ontwikkeling van natuur.
- We werken en denken actief mee met de transformatie van de agrarische sector.
- We vinden vitaliteit in de kleine kernen belangrijk.
- Breukelen wordt in de regio Utrecht genoemd als "groene poort": een plek waar mobiliteitsvormen- en systemen bij elkaar komen en toegang is tot "groen en blauw" voor ontspanning en recreatie.
- We willen daarom werken aan corridors: het verbinden van versnipperde recreatiegebieden en aansluiten op infrastructuur. Ook op het gebied van natuur en biodiversiteit, willen we versnipperde gebieden met elkaar verbinden.

---

⁶ Perspectiefnota Landbouw (Q1 2021). De visie vormt een integraal perspectief op de landbouw in het buitengebied en beschrijft de deelgebieden hierin op middellange termijn en sluit aan op het REP en de Omgevingsvisie.

⁷ Beleidsplan Waardevol Toerisme (december 2020): dit document begeleidt de groei van de gemeente als waardevolle recreatieve en toeristische bestemming door een koppeling tussen maatschappelijke en economische doelen. Daarbij biedt het strategische antwoorden op hoe de gemeente sturing geeft aan de groei.

5. Opgave 3: economie

5.1. Uitgangspunten

De gemeente Stichtse Vecht biedt met haar veelzijdige karakter veel kansen voor ondernemers; groot en klein. Denk aan de dynamische en stedelijke omgeving nabij de indrukwekkende (en voor Nederland belangrijke) infrastructuur tussen Amsterdam en Utrecht. Of aan de luxueuze kantoorruimten of buitenplaatsen in het groen. Maar ook aan de levendige centra van de dorpen en de voorzieningen nabij de populaire aanlegplaatsen langs de Vecht.

Als Stichtse Vecht willen we een aantrekkelijk ondernemersklimaat bieden, dat ondernemers aantrekt en behoudt binnen onze gemeentegrenzen. Samen met andere gemeenten in de regio U10 werken we aan een gezond stedelijk leefklimaat, met vitale werknemers en bereikbare werklocaties. Sterke punten van Stichtse Vecht zijn de bereikbaarheid en zichtbaarheid en de ligging aan de as van economisch Nederland, de snelweg A2. Stichtse Vecht kent veel verschillende bedrijven: onder meer (zware) maakindustrie, logistiek, (hoofd)kantoren van lokale en nationale handel- en dienstverlenende organisaties, innovatieve ondernemingen in het MKB, en Nyenrode University, die zich toelegt op het verbeteren van de carrièrepositie van leiders en ondernemers. In de gemeente zijn veel MKB-bedrijven en ZZP'ers gevestigd, die bijdragen aan de leefbaarheid van de (lokale) samenleving. Zij zijn geworteld in en verbonden met de lokale samenleving.

We vinden dat onze inwoners recht hebben op werk en zijn ons bewust van de maatschappelijke kracht van lokale ondernemers daartoe. We koesteren en faciliteren ondernemers waar mogelijk, zoeken samenwerking en trekken gezamenlijk op bij lokale en regionale opgaven. Tot slot is Stichtse Vecht sterk in de recreatie/ ontspanningseconomie. De ruimte, het veelzijdige unieke landschap en de cultuurhistorie, maken de gemeente tot een groene poort naar het achterland, een geliefde plek om te ontspannen voor bezoekers uit eigen gemeenten en uit de regio.

5.2. Opgave

Tot 2040 worden er tenminste 80.000 extra banen in de regio U10 verwacht. Hiervan moeten er circa 70.000 worden gecreëerd in het stadsgebied Utrecht. In de stad Utrecht zal retail op grote nieuwbouwlocaties extra bruto vloeroppervlakte nodig hebben, terwijl de demagogische krimp in andere kernen tot een afname van ca. 190.000m² bruto vloeroppervlakte in de U10 gemeenten kan leiden. Het vitaal houden van kernen en het buitengebied leefbaar houden vormen daarmee een grote opgave.

Er is tot 2030 in de regio vraag naar 216 ha nieuw bedrijventerrein en is er een vervangingsvraag van 13 ha wegens het transformeren van bestaande bedrijventerreinen. Tussen 2030 en 2040 is er nog eens 93 ha bedrijventerrein nodig. Daarmee komt de totale opgave in de regio op 322 ha tot 2040. In het concept Provinciale Omgevingsvisie wordt tevens de behoefte aan bedrijventerreinen in de regio genoemd. Om ruimte te kunnen bieden aan deze ontwikkeling wordt ingezet op wonen en werken bij knooppunten en kwaliteitsverbetering van de bestaande bedrijventerreinen en herverdeling van bedrijvigheid. We verrichten nader onderzoek naar de mogelijkheden en kansen rond de A2 voor deze ruimtebehoefte en de impact hiervan op de leefomgeving. We hebben daarbij steeds aandacht voor de bereikbaarheid en toekomstbestendige ontwikkelingen op onze werklocaties, zoals klimaatadaptie en duurzaamheid. Vanuit de lokale behoefte bij bedrijven om door te kunnen groeien en de noodzaak voor schuifruimte door herontwikkeling elders binnen onze gemeente is aan de provincie Utrecht reeds een verzoek gedaan om uitbreiding van het bedrijventerrein Breukeler Waard mogelijk te maken met tenminste 9-11 hectare (bruto).

5.3. Ontwikkelrichtingen

5.3.1. Ontwikkelrichting 1: krachtig ondernemersklimaat en recreatie/ontspanningseconomie

Stichtse Vecht wil ondernemers de ruimte bieden om te ondernemen en bij te dragen aan de maatschappelijke ontwikkeling van de gemeente. Als gemeente maken we dit, waar mogelijk, aantrekkelijker en gemakkelijker. Ondernemers weten wat zij nodig hebben om hun bedrijf hier te kunnen runnen. De gemeente faciliteert. Daarom is het belangrijk om als gemeente goed samen te werken met alle typen ondernemers. Voor deze samenwerking worden verschillende instrumenten ingezet. Binnen de regio Utrecht wordt ingezet op versterking van het regionaal instrumentarium door de samenwerking tussen ondernemers, kennisinstellingen (waaronder ook Nyenrode) en overheden in de Economic Board Utrecht (EBU) en de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) Utrecht Region. Daarnaast zet Stichtse Vecht in op het nog verder verbeteren van haar dienstverlening en het bieden van ondersteuning bij het verhogen van de organisatiegraad van ondernemers.

In Stichtse Vecht zijn er grote kansen op het gebied van recreatie/ontspanningseconomie. De ruimte, het veelzijdige unieke landschap en de cultuurhistorie, maken de gemeente een geliefde plek om te ontspannen voor bezoekers uit eigen gemeenten en uit de regio. Dat biedt kansen voor ondernemers.

5.3.2. Ontwikkelrichting 2: toekomstbestendige economische gebieden: bedrijventerreinen en (winkel)centra

Oog voor ontwikkelingen

We willen goed voorbereid zijn op ontwikkelingen in de omgeving waarin we werken, wonen en recreëren. We realiseren ons dat de manier van werken aan verandering onderhevig is. Belangrijke pijler hierin is de digitalisering van de samenleving. Andere belangrijke ontwikkelingen zijn de versterkte samenwerking met de regio en de ontwikkeling van complementaire bedrijventerreinen in de regio in 2030, het uitwerken van een omgevingsvisie en aandacht voor verduurzaming en een vitaal economisch buitengebied. Als één van de activiteiten vanuit het programma Economie verkennen we daarbij de mogelijkheden voor watergebonden bedrijvigheid.

Ook nu we steeds meer thuiswerken, blijft er behoefte aan werklocaties en ontmoetingsplaatsen op aantrekkelijke en goed bereikbare plekken. Tegelijkertijd is er meer behoefte aan combinaties van wonen en werken. Bij nieuwbouwplannen houden wij er rekening mee dat er meer behoefte is aan toekomstbestendig wonen in combinatie met werken.

Bedrijventerreinen

De toekomstvisie bedrijventerreinen (2020) toont stappen die gezet moeten worden om de bedrijventerreinen toekomstbestendig te maken. De toekomstvisie laat kansen en behoeften zien voor verbetering van de fysieke omgeving, de sociale cohesie en verduurzamingsaspecten. Daarbij is een eerste noodzakelijke stap dat de organisatiegraad van ondernemers op de bedrijventerreinen wordt vergroot. Voor de financiering van het toekomstbestendig maken van de huidige bedrijventerreinen wordt het draagvlak onderzocht bij ondernemers voor een gemeentebreed ondernemersfonds en trekken we op met de U10 regio, de provincie en het rijk. Verder zien we dat Stichtse Vecht qua vestigingslocaties op bedrijventerreinen vol zit. De terreinen zijn populair bij ondernemers. Langs de A2 ziet Stichtse Vecht ruimte voor nieuwe bedrijven die zich willen vestigen, waardoor we werkgelegenheid faciliteren. We zien in de Snelle Vecht ruimte voor meer hoogwaardige innovatieve dienstenindustrie. Wat betreft zichtbaarheid en bereikbaarheid kunnen we ondernemers daar veel bieden. We verkennen de mogelijkheden voor een kwalitatieve verbetering van het stationsgebied Breukelen en werken met de U10 en provincie aan een regionale programmering van de ruimtebehoefte voor bedrijven in 2040. Met de U10 onderzoeken we ook hoe we in de regio zo goed mogelijk de ruimtebehoefte van verschillende branches kunnen huisvesten. Zo willen we in Stichtse Vecht geen grote logistieke locaties, maar staan we bijvoorbeeld wel open voor dienstverlenende bedrijven, de maakindustrie en de circulaire economie.

(winkel)Centra

Maatschappelijke ontwikkelingen als digitalisering en demografische krimp (meer vergrijzing, minder vergroening) zijn van invloed op het winkelbestand en de samenstelling van (winkel)centra. Door die ontwikkelingen kan er leegstand ontstaan. Voor winkeliers, horecaondernemers, culturele organisaties en evenementen-organisaties is een aantrekkelijk en levendig centrumgebied van wezenlijk belang. We kijken naar mogelijkheden om de winkelgebieden te versterken en werken aan toekomstbestendige, vitale, compacte centra. De gemeente draagt onder andere bij door te zorgen voor bereikbaarheid, openbare ruimte en beleid op thema's als retail, horeca, standplaatsen en evenementen. We werken ook aan een goede digitale infrastructuur. Waar Stichtse Vecht kansen ziet is een doorontwikkeling van de winkelgebieden in kernen Maarssen-Dorp, Maarssenbroek en Breukelen. Hier kunnen stappen gezet worden op het gebied van leegstand, openbare ruimte, sociale cohesie en de organisatie van evenementen.

6. Opgave 4: bereikbaarheid en mobiliteit

6.1. Uitgangspunten

Stichtse Vecht ligt tussen de grote steden Utrecht en Amsterdam. Dat brengt de nodige vervoersbewegingen met zich mee. De spoorverbinding Utrecht- Amsterdam, het Amsterdam-Rijnkanaal en de A2 zijn belangrijke verkeersaders voor Nederland en lopen door Stichtse Vecht. De druk op de bestaande infrastructuur is groot. De mobiliteit loopt nu al vast en de huidige infrastructuur kan de forse groei voor de komende decennia niet aan. We zetten daarom in op duurzame mobiliteit en bereikbaarheid om te kunnen wonen, werken, winkelen en recreëren. Bereikbaarheid is voor ons een voorwaarde bij nieuwe ontwikkelingen.

6.2. Opgave

De regio Utrecht als draaischijf van Nederland over weg en spoor moet blijven functioneren voor de bereikbaarheid van die regio, de metropoolregio Amsterdam en Nederland als geheel. Daarbij zijn ov-knooppunten cruciaal: ov-knooppunten hebben een nadrukkelijke rol in de verstedelijking en ook in de mobiliteit om ketenverplaatsingen te faciliteren. Daarbij is er aandacht voor alle modaliteiten. Allerlei vervoersstromen komen bij een ov-knooppunt samen, met prioriteit voor fietsen, lopen en openbaar vervoer. Er ligt een opgave op het gebied van verduurzaming van de mobiliteit.

6.3. Ontwikkelrichtingen

Er wordt gewerkt aan een startnotitie mobiliteitsbeleid, waarin de nieuwe mobiliteitskaders van de gemeente Stichtse Vecht worden vastgelegd. Ook werken we aan een regionale mobiliteitsvisie in overleg met provincie en rijk. Voor Stichtse Vecht is een voorwaarde voor woningbouw namelijk dat de investeringen voor de mobiliteit gelijk oplopen. Vooruitlopend op deze startnotitie, noemen we hieronder een ontwikkelrichting waar we op in willen zetten.

6.3.1. Ontwikkelrichting 1: mobiliteit en bereikbaarheid als voorwaarde en kansen voor ov- knooppunten waar vervoersstromen samen komen

De gemeente Stichtse Vecht wil goed bereikbaar blijven voor haar inwoners en ondernemers. Bereikbaarheid en mobiliteit zien wij als voorwaarde bij toekomstige ontwikkelingen. Met de nadruk die door het Rijk en provincie gelegd wordt op ov- knooppunten, zien wij in onze gemeente kansen. Wij willen meegaan in deze beweging en maken werk van (ontwikkeling) huidige en nieuwe (hoogwaardige) ov- knooppunten. Wij zetten in op voldoende mobiliteitspunten. Zoals eerder genoemd, is het stationsgebied Breukelen een locatie waar door een andere inrichting een intensivering kan plaatsvinden van wonen en werken. Knooppunt Breukelen is een van de 4 belangrijke regioknopen om de mobiliteit op regionaal en landelijk niveau te versterken. Het knooppunt Maarsse/ Maarssebroek met het treinstation Maarsse is een ander belangrijk mobiliteitsknooppunt. Met de ontwikkeling van Lage Weide wordt het station Maarsse belangrijker en zullen vervoersbewegingen daar toenemen. Een kansrijk mobiliteitsknooppunt is het knooppunt N201 nabij Loenersloot. Ook hier komen verschillende vervoersstromen samen. De N201 is een belangrijke verbindingsweg voor de inwoners van het gebied. We zetten in op een mobiliteitsknooppunt (we kiezen nu hier niet voor grootschalige woningbouw).

Tot slot willen we het fietsnetwerk verbeteren. Daarmee faciliteren we duurzaam woon-werkverkeer (snelle fietsverbinding tussen Utrecht en Amsterdam) en zijn inwoners en bezoekers vanuit huis of werk sneller in het groene gebied voor recreatie en ontspanning. We zien hier voor kansen voor Breukelen, dat als groene poort is genoemd in de regio.

7. Opgave 5: duurzaamheid: klimaat en energie

7.1. Uitgangspunten

De energietransitie is een grote opgave. De verdere opwarming van de aarde kan worden beperkt door de uitstoot van broeikasgassen te verminderen (met name de CO₂). Dat vraagt om een ingrijpende verandering in onze energievoorziening. Op alle niveaus - internationaal, nationaal, regionaal en lokaal - maken we afspraken en werken we samen in de energietransitie. Internationaal is in het akkoord van Parijs vastgelegd dat we de uitstoot van broeikasgassen gaan terugdringen. In het regeerakkoord is deze doelstelling onderschreven door het kabinet en in de Klimaatwet is vastgelegd dat we minder CO₂ moeten uitstoten. Ook heeft het rijk in het Klimaatakkoord bepaald dat aardgas wordt vervangen door meer duurzame bronnen van warmte zoals warmtenetten, warmtepompen en groen gas. Uiterlijk in 2050 moet Nederland volledig aardgasvrij zijn. Dat klinkt ver weg, maar in het klimaatakkoord staat dat al in 2030 een kwart van de woningen van het aardgas afgekoppeld moet zijn.

Op lokaal niveau moeten we invulling geven aan de (landelijke) klimaatdoelstellingen. We moeten overschakelen op "nieuwe energie". We willen toe naar minder energieverbruik en we willen de energie zoveel mogelijk duurzaam opwekken.

7.2. Opgave

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat gemeenten, provincies en waterschappen in regio's invulling geven aan "hun" deel van de nationale opgave in Regionale Energiestrategieën (RES). Om het Nationale Klimaatakkoord uit te voeren levert Stichtse Vecht een bijdrage aan de Regionale Energie Strategie (RES) van de regio Utrecht. In de RES U16 wordt onderzocht hoeveel duurzame elektriciteit we als regio voor 2030 kunnen bijdragen aan de nationale opgave van 35 TWh opwekking op land. De regio Utrecht heeft in de ontwerp-RES een regionale doelstelling opgenomen van 1,8 TWh in 2030 voor de opwekking van duurzame elektriciteit.

7.3. Ontwikkelrichtingen

Stichtse Vecht vindt het belangrijk om een gezonde, schone en duurzame gemeente te zijn. Om deze toekomstbestendige gemeente te kunnen zijn, kijken we niet alleen naar de energietransitie maar ook naar andere aspecten. Het gaat om de brede sociaal maatschappelijke ontwikkeling om gezond en toekomstbestendig te kunnen wonen en werken. Zo hebben we bij woningbouw aandacht voor de luchtkwaliteit en geluidskwaliteit. En we kijken naar de mogelijkheden voor senioren om zo lang mogelijk gezond en zelfstandig te kunnen wonen.

Verder geven we invulling aan de klimaatdoelstellingen en we schakelen over op "nieuwe energie". "Nieuwe energie" betekent dat de energievraag van inwoners, bedrijven en organisaties wordt verminderd en dat energie zoveel mogelijk duurzaam wordt opgewekt. We leveren een bijdrage aan het regionaal concept bod van 1,8 TWh. De lokale opgave duurzame elektriciteit voor Stichtse Vecht is vastgesteld op 0,1 TWh in 2030 en 0,2 TWh in 2040, onder voorbehoud van een goede landschappelijke inpassing, bijdrage aan lokaal eigendom, wederkerigheid en realisatiemogelijkheden. Deze bijdrage legt een onvermijdelijk beslag op onze fysieke leefomgeving. Dit moet zo ingepast worden, dat het zo min mogelijk afbreuk doet aan (kern)gezond leven in een stedelijke regio.

Een grote uitdaging voor onze gemeente is waar wij onze energietransitie plaatsen binnen het unieke landschap van Stichtse Vecht. In het beleidskader zonnevelden beschrijven we waar zonnevelden goed in te passen zijn en met welke belangen we rekening houden.

We staan voor een grote opgave en daarom is samenwerking tussen gemeente, inwoners en andere partners van groot belang. De energietransitie is een gezamenlijke opgave.

